Информација за тековниот статус на годишни активности на Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствените установи, тековен статус на процесот на акредитација на здравствените установи во Република Северна Македонија за 2022 година

Informata për gjendjen aktuale të aktiviteteve vjetore të Agjencisë së Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore, statusin aktual të procesit të akreditimit të institucioneve shëndetësore në Republikën e Maqedonisë së Veriut për vitin 2022

Во рамки на досегашните активности на АКАЗУМ и понатаму интензивно продолжи да се реализира комуникацијата со здравствените установи со цел да се увиди динамиката на спроведување на задолженијата кои произлегуваат од процесот на акредитација. Оваа Информација е сочинета од следните компоненти:

Në kuadër të aktiviteteve të ACAISH-it deri më tani, komunikimi me institucionet shëndetësore ja vazhduar të realizohet në mënyrë intensive në mënyrë që të kuptohet dinamika e zbatimit të detyrimeve që rrjedhin nga procesi i akreditimit. Ky informacion përbëhet nga komponentët e mëposhtëm:

1. Информирање за спроведени и планирани активности поврзани со процесот на акредитација и мониторинг на здравствените установи во периодот јануари- декември 2022 година;

1. Informimi për aktivitetet e kryera dhe të planifikuara në lidhje me procesin e akreditimit dhe monitorimit të institucioneve shëndetësore në periudhën janar-dhjetor 2022;

Во периодот јануари- декември 2022 година, Агенцијата активно работеше со здравствените установи за нивна подготовка за процесот на акредитација за 2022 година, одржуваше контакти и даваше инструкции и поддршка за реализација на процесот за подготовка на здравствените установи кои се во почетна фаза на процесот на акредитација како и оние здравствени установи кои се во понапредна фаза и тоа со:

- ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас- Битола
- ЈЗУ Универзитетска Клиника за Гинекологија и Акушерство- Скопје
- ЈЗУ УК за пластична и реконструктивна хирургија
- ЈЗУ УК за Хематологија
- ПЗУ Неуромедика

Në periudhën janar-dhjetor 2022, Agjencia punoi në mënyrë aktive me institucionet shëndetësore për përgatitjen e tyre për procesin e akreditimit për vitin 2022, mbajti kontakte dhe dha udhëzime dhe mbështetje për realizimin e procesit të përgatitjes së institucioneve shëndetësore që janë në fazën fillestare të procesit të akreditimit si dhe ato institucione shëndetësore që janë në fazën më të avancuar dhe atë:

- ISHP Institutin për rehabilitimin e dëgjimit, të folurit dhe zërit – Manastir
- ISHP Klinikën Universitare për Gjinekologji Obstetrike – Shkup
- ISHP KU-në për kirurgji plastike dhe rikonstruktive
- ISHP KU- në për hematologji
- ISHP Neuromedika
- ISHP SP-në Kumanovë

Агенција за квалитет и акредитација на здравствени установи
Agjencia e Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore
Бул. Гоце Делчев бр.8, згр. МТВ/13 кат, Скопје
Bul.Goce Dellçev nr.8 ob.TVM/kati 13 - Shkup
+389 2 3120 545
www.akazum.gov.mk

- ЈЗУ ОБ Куманово
- ЈЗУ УК за Кардиохирургија
- ЈЗУ УК за Психијатрија
- ПЗУ Систина офталмологија
- ЈЗУ Универзитетска клиника за физикална медицина и рехабилитација

Во текот на месец јули односно 19, 20 и 21 јули 2022 година беше спроведено надворешно оценување во ЈЗУ ОБ Куманово , при што истата се стекна со статус на акредитирана здравствена установа за период од **три** (3) години. ЈЗУ ОБ Кманово како здравствена установа е акредитирана по втор пат со што оваа установа врши постојано унапредување на квалитетот на своето работење преку имплеметирање на болничките стандарди за акредитација.

Во текот на втората половина од 2022 година е спроведено надворешно оценување на здравствената установа ЈЗУ УК за гинекологија и акушерство - Скопје.

Надворешното оценување во ЈЗУ УК за гинекологија и акушерство - Скопје се реализираше во месец септември односно 26,27 и 28.09.2022 година и оваа установа се стекна со акредитација со време траење од **три** (3) години.

Останатите здравствени установи кои активно работеа во подготвителниот процес за акредитација се планирани за надворешни оценувања во тек на прва половина на 2023 година.

- **Акредитација на здравствени установи-ординации од ПЗЗ**

По усвојување на стандардите за акредитација на ординации од ПЗЗ од страна на Владата на РСМ Агенцијата активно работеше во

- ISHP KU-në për Kardiokirurgji
- ISHP KU -në për Psikiatri
- ISHP- në Sistina Oftamologji
- ISHP Klinikën Universitare për Mjekësi Fizike dhe Rehabilitim

Gjatë muajit korrik, gjegjësisht 19, 20 dhe 21 korrik 2022, në ISHP SP Kumanovë është bërë vlerësimi i jashtëm, gjatë të cilit ka fituar statusin e institucionit shëndetësor të akredituar për një periudhë **tre** (3) vjeçare. ISHP SP Kumanovë si institucion shëndetësor është akredituar për herë të dytë, që do të thotë se ky institucion vazhdimisht po e përmirëson cilësinë e punës së tij duke i zbatuar standardet spitalore për akreditim.

Gjatë gjysmës së dytë të vitit 2022 është bërë vlerësimi i jashtëm i institucionit shëndetësor ISHP KU për Gjinekologji dhe Obstetrikë – Shkup.

Vlerësimi i jashtëm në ISHP KU për Gjinekologji dhe Obstetrikë - Shkup është bërë në muajin shtator, gjegjësisht 26, 27 dhe 28.09.2022, dhe ky institucion ka marrë akreditimin në kohëzgjatje prej **tre** (3) vitesh.

Pjesa tjetër e institucioneve shëndetësore që punonin aktivisht në procesin përgatitor për akreditim janë planifikuar për vlerësime të jashtme gjatë gjysmës së parë të vitit 2023.

- **Akreditimi i institucioneve shëndetësore- ordinancat e KSHP-së**

Pas miratimit të standardeve për akreditimin e ordinancave të KSHP-së nga Qeveria e RMV-së, Agjencia ka punuar në mënyrë aktive në zbatimin e procesit të akreditimit edhe në këto institucione shëndetësore.

спроведување на процесот на акредитација и во овие здравствени установи.
Активно се вршеше подготовка за акредитација на пет ординации од ПЗЗ и истите се стекнаа со статус на акредитирана здравствена установа и тоа:

- ПЗУ Др. Емилија Хаџиќ
- ПЗУ Ревита
- ПЗУ Др.Митка Тренчева
- ПЗУ Др.Русанка Крстевска
- ПЗУ Др.Светлана Смугреска

И покрај заложбите на Агенцијата за спроведување на процесот на акредитација во ординации од ПЗЗ, односно ординации по општа(семејна) медицина, педијатриски ординации и гинеколошко акушерски ординации, истиот не беше добро прифатен од страна на ординациите.
Агенцијата во соработка со Министерство за здравство предложи мерки за редефинирање на моделот на акредитација во примарна здравствена заштита со цел истиот да стане прифатлив за ординациите од ПЗЗ.

Во контекст на овие активности Владата на РСМ на 75 седница одржана на 30 август 2022 година го задолжи Фондот за здравствено осигурување во соработка со Агенцијата да ја разгледа можноста за редефинирање на моделот на акредитација во примарна здравствена заштита и да предложи стимулативни мерки за приватните здравствени установи од примарно ниво кои ќе се акредитираат (точка 47 : Информација за унапредување на системот на примарна здравствена заштита, а како резултат на соработката и средбите со избраните лекари, како и за потребите за вршење на дополнителни анализи во врска со истото).

Përgatitjet për akreditimin e pesë ordinancave të KSHP-së u kryen në mënyrë aktive dhe ato fituan statusin e institucionit të akredituar shëndetësor, përkatësisht:

- ISHP Dr. Emilija Haxhiq
- ISHP Revita
- ISHP Dr. Mitka Trençeva
- ISHP Dr. Rusanka Krstevska
- ISHP Dr. Svetllana Smugreska

Me gjithë përpjekjet e Agjencisë për zbatimin e procesit të akreditimit në ordinancat e KSHP-së, pra në ordinancat e mjekësisë së përgjithshme (familjare), ordinancat e pediatrisë dhe ordinancat obstetrike gjinekologjike, ai nuk u prit mirë nga ana e ordinancave.
Agjencia, në bashkëpunim me Ministrinë e Shëndetësisë, propozoi masa për ripërcaktimin e modelit të akreditimit në kujdesin parësor shëndetësor, në mënyrë që ai të jetë i pranueshëm për ordinancat e KSHP- së.
Në kuadër të këtyre aktiviteteve, Qeveria e RMV-së në seancën e 75-të të mbajtur më 30 gusht 2022, ngarkoi Fondin e Sigurimeve Shëndetësore në bashkëpunim me Agjencinë që të shqyrtojnë mundësinë e ripërcaktimit të modelit të akreditimit në kujdesin parësor shëndetësor dhe të propozojnë masa nxitëse për institucionet shëndetësore private të nivelit parësor që do të akreditohen (pika 47: Informacion për përmirësimin e sistemit të kujdesit parësor shëndetësor, si rezultat i bashkëpunimit dhe takimeve me mjekët e përzgjedhur, si dhe për nevojat e kryerjes së analizave plotësuese në lidhje me të njëjtën).

Agjencia kërkon nga Qeveria e RMV-së që të ndihmojë në realizimin e bashkëpunimit me FSSHM-in, me qëllim të veprimit të përbashkët në lidhje me udhëzimin e lartpërmendur qeveritar.

Агенцијата бара од Владата на РСМ да помогне во остварување на соработката со ФЗОМ, со цел заедничко постапување по однос на горе наведеното Владино укажување.

Во текот на месец декември 2022 година во рамки на спроведување на процесот на акредитација во ординации од ПЗЗ, Агенцијата спроведе и обуки за претставување на процесот на акредитација и начинот на имплементирање на стандардите за акредитација во ординации по гинекологија и акушерство.
Покана за учество на обуките беше испратена до сите ординации по гинекологија и акушерство од ПЗЗ во РСМ и истите беа спроведени успешно.
Истата се одвиваше во неколку групи со задоволително присуство на избраните учесници, повеќе од планираното присуство. На обуките учествуваа над 50% од матичните гинеколози според последната евиденција на ФЗОМ, односно 76 ординации. Претставниците од ординациите изразија особен интерес во поглед на запознавање пред се на целиот процес на следење и унапредување на квалитетот на здравствената заштита и акредитацијата, со посебен фокус на сетот на стандарди за акредитација кои се однесуваат конкретно на полето на гинекологија и акушерство.

И покрај максималната ангажираност на Агенцијата да го отпочне процесот за подготовка за акредитација во одредени ЗУ или истиот да го продолжи во веќе акредитирани здравствени установи, контакти со менаџментот, спроведени обуки кај дел од вработените, дел од нив не покажуваат интерес за процесот и покрај законската обврска.

Gjatë muajit dhjetor 2022, në kuadër të zbatimit të procesit të akreditimit në ordinancat e KSHP-së, Agjencia ka zhvilluar edhe trajnime për prezantimin e procesit të akreditimit dhe mënyrën e zbatimit të standardeve të akreditimit në ordinancat e gjinekologjisë dhe obstetrikës.

Ftesë për pjesëmarrje në trajnime iu dërgua të gjitha ordinancave gjinekologjike dhe obstetrike nga KSHP në RMV dhe u realizuan me sukses.
E njëjta u zhvillua në disa grupe me frekuentim të kënaqshëm të pjesëmarrësve të përzgjedhur, më shumë se sa ishte planifikuar. Mbi 50% e gjinekologëve familjar kanë marrë pjesë në trajnime sipas të dhënave më të fundit të FSSHM-it, pra 76 ordinanca. Përfaqësuesit nga klinikat shprehën një interes të veçantë për t'u njohur para së gjithash me të gjithë procesin e monitorimit dhe përmirësimit të cilësisë së kujdesit shëndetësor dhe akreditimit, me fokus të veçantë në grupin e standardeve të akreditimit që i referohen veçanërisht fushës së gjinekologjisë dhe obstetrikës.

Përkundër angazhimit maksimal të Agjencisë për fillimin e procesit të përgatitjes për akreditim në ISH të caktuara apo për vazhdimin e tij në institucionet shëndetësore tashmë të akredituara, kontaktet me menaxhmentin, trajnimet e zhvilluara për disa nga punonjësit, disa prej tyre nuk shfaqin interesim për procesin pavarësisht detyrimit ligjor.

ISHP Instituti për sëmundjet e mushkërive tek fëmijët Kozle, ISHP KU për sëmundjet e fëmijëve dhe ISHP SP Veles ndonëse tashmë kanë marrë akreditimin, ata refuzojnë të vijojnë procesin e riakreditimit dhe nuk vazhdojnë bashkëpunimin me Agjencinë.

Агенција за квалитет и акредитација на здравстени установи
Agjencia e Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore
Бул. Гоце Делчев бр.8, згр. МТВ/13 кат, Скопје
Bul.Goce Dellçev nr.8 ob.TVM/kati 13 - Shkup
+389 2 3120 545
www.akazum.gov.mk

ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата Козле, ЈЗУ УК за детски болести и ЈЗУ ОБ Велес иако веќе се имаа стекнато со акредитација, процесот за реакредирање одбиваат да го продложат и не ја продолжуваат соработката со Агенцијата.

Исто така следниве здравствени установи не покажуваат интерес и одбиваат да ги спроведат активностите и одговорностите кои што произлегуваат од процесот на акредитација:

- **ЈЗУ УК за лице, вилица и врат-Максилофацијална хирургија**
- **ЈЗУ УК за детска хирургија**
- **ЈЗУ УК за ревматологија**
- **ЈЗУ УК за ТОАРИЛУЦ**
- **ЈЗУ ГОБ 8 Септември**
- **ЈЗУ ОБ Дебар**
- **ЈЗУ ОБ Прилеп**
- **ЈЗУ СБ Лешок**
- **ЈЗУ СБ Јасеново**
- **СБ по гинекологија и акушерство Чаир**
- **ЈЗУ Завод за превенција, лекување и рехабилитација на кардиоваскуларни заболувања – Охрид**
- **ЈЗУ Завод за превенција, лекување и рехабилитација на хронични респираторни заболувања – Отешево**

- **ПЗУ ОБ Санте плус**
- **ПЗУ СБ Европска очна болница**
- **ПЗУ ОБ Ремедика**
- **ПЗУ ОБ Оне хоспитал**
- **ПЗУ СБ Деница**
- **ПЗУ ОБ Еуроиталија**
- **ПЗУ СБ Др.Органџиски**

Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи бара од Министерството за здравство и Владата на РСМ кон горе наведените здравствени

Gjithashtu, institucionet e mëposhtme shëndetësore nuk shfaqin interes dhe refuzojnë të kryejnë aktivitetet dhe përgjegjësitë që rrjedhin nga procesi i akreditimit:

- **ISHP KU për fytyrë, nofull dhe qafë-kirurgjia Maksilofaciale**
- **ISHP KU për kirurgji pediatrike**
- **ISHP KU për reumatologji**
- **ISHP KU për TOARKIQU**
- **ISHP SPQ 8 Shtatori**
- **ISHP SP Dibër**
- **ISHP SP Prilep**
- **ISHP SS Leshok**
- **ISHP SS Jasenovo**
- **SS në gjinekologji dhe obstetrikë Çair**
- **ISHP Instituti për parandalimin, trajtimin dhe rehabilitimin e sëmundjeve kardiovaskulare- Ohër**
- **ISHP Instituti për parandalimin, trajtimin dhe rehabilitimin e sëmundjeve kronike të frymëmarrjes- Oteshevë**

- **ISHP SP Sante plus**
- **ISHP SS spitali Europian i syve**
- **ISHP SP Remedika**
- **ISHP SP One Hospital**
- **ISHP SP Denica**
- **ISHP SP Euroitalia**
- **ISHP SP Dr. Organxhiski**

Agjencia e Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore kërkon nga Ministria e Shëndetësisë dhe Qeveria e RMV-së që ndaj institucioneve shëndetësore të lartpërmendura që nuk bashkëpunojnë me Agjencinë në procesin e akreditimit, edhe pse është obligim ligjor i tyre sipas Ligjit për mbrojtje shëndetësore, të marrin masat e duhura për të siguruar aksesin e tyre në procesin e akreditimit.

установи кои не соработуваат со Агенцијата во процесот на акредитација, иако тоа е нивна законска обврска согласно Законот за здравствена заштита да превземат соодветни мерки за да се обезбеди нивно пристапување кон процесот на акредитација.

Во однос на спроведување на мониторинзи во втората половина од годинава беа спроведени следните мониторинзи:

- редовен мониторинг во УК за ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања,
- редовен мониторинг ЈЗУ СБ за геријатриска и палијативна медицина-Скопје,
- редовен мониторинг ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас-Скопје

2. Изработка и развој на стандарди за акредитација на стоматолошки ординации

Во текот на 2022 година Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи заедно со работна група интензивно работеше за изработка и дефинирање на текст на стандарди за акредитација на ординации по стоматологија.

Работната група изработи стандарди кои треба да се пилотираат преку процес на тест имплементација на работната верзија на стандардите во неколку ординации по стоматологија , а за таа цел Агенцијата одржа состанок со Стоматолошката комора на РСМ и објави јавен повик за пријавување на ординации кои ќе учествуваат во процесот на пилотирање на стандардите.

Пилотирањето планирано е да се спроведе во првата половина од 2023 година, по што ќе се финализира текстот на стандардите и истиот ќе се поднесе до Владата на РСМ за усвојување.

Për sa i përket realizimit të monitorimeve, në gjashtëmujorin e dytë të vitit janë realizuar këto monitorime:

- monitorim i rregullt në KU për endokrinologji, diabet dhe çrregullime metabolike,
- monitorim i rregullt i ISHP SS për mjekësi geriatrike dhe paliative - Shkup,
- monitorim i rregullt ISHP Instituti për rehabilitimin e dëgjimit, të folurit dhe zërit - Shkup

2. Krijimi dhe zhvillimi i standardeve për akreditimin e ordinancave stomatologjike

Gjatë vitit 2022, Agjencia e Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore, së bashku me një grup pune, ka punuar intensivisht për hartimin dhe përcaktimin e tekstit të standardeve për akreditimin e praktikave stomatologjike.

Grupi punues ka zhvilluar standarde që duhet të pilotohen përmes një procesi testimi të zbatimit të versionit të punës të standardeve në disa ordinanca stomatologjike, dhe për këtë qëllim Agjencia mbajti një takim me Odën e Stomatologëve të RMV-së dhe publikoi një thirrje publike për regjistrim të ordinancave që do të marrin pjesë në procesin e pilotimit të standardeve.

Pilotimi është planifikuar të kryhet në gjysmën e parë të vitit 2023, pas së cilit teksti i standardeve do të finalizohet dhe do t'i dorëzohet Qeverisë së RMV-së për miratim.

3. Bashkëpunimi ndërkombëtar dhe rajonal

Gjatë vitit 2022, Agjencia ka bashkëpunuar me OBSH-në përmes zyrës së OBSH-së në Shkup dhe me Qendrën rajonale të cilësisë së OBSH-së me seli në Athinë, me qëllim të forcimit të

3. Меѓународна и регионална соработка

Во текот на 2022 година Агенцијата оствари соработка со СЗО преку канцеларијата на СЗО во Скопје и со регионалниот Центар за квалитет на СЗО со седиште во Атина, со цел зајакнување на капацитетите и улогата на Агенцијата во рамки на здравствениот систем во РСМ.

Оваа соработка се реализира во контекстот на две годишниот договор на соработка на СЗО со Министерството за здравство на РСМ , во кој квалитетот на здравствената заштита и безбедноста на пациентите се идентификувани како посебни области од интерес.

Во рамки на оваа соработка во текот на месец декември надворешни консултанти од СЗО спроведоа мисија во областа на безбедност на пациенти во РСМ и напарвија евалуација на капацитетите на Агенцијата, за што беше доставен Извештај до Министерството за здравство.

Агенцијата активно учествува во активностите на регионално ниво кои се остваруваат преку Здравствената мрежа на Југоисточна Европа.

Претставници на Агенцијата во месец септември 2022 година земаа учество на Тркалезната маса организирана од страна на Мрежата, под наслов „Доброволна наспроти задолжителна акредитација“.

На овој настан учествуваа сите земји членки во Здравствената мрежа на Југоисточна Европа и беа покренати иницијативи за интензивирање на соработката со цел унапредување на процесот на акредитација.

kapaciteteve dhe rolit të Agjencisë në sistemin shëndetësor në RMV-së.

Ky bashkëpunim realizohet në kuadër të marrëveshjes dyvjeçare të bashkëpunimit të OBSH-së me Ministrinë e Shëndetësisë së RMV-së, në të cilin cilësia e kujdesit shëndetësor dhe siguria e pacientëve janë identifikuar si fusha të veçanta të interesit.

Në kuadër të këtij bashkëpunimi, gjatë muajit dhjetor, konsulentët e jashtëm të OBSH-së kryen një mision në fushën e sigurisë së pacientëve në RMV dhe bënë një vlerësim të kapaciteteve të Agjencisë, për të cilin është dorëzuar raport në Ministrinë e Shëndetësisë.

Agjencia merr pjesë aktive në aktivitetet në nivel rajonal që realizohen përmes Rrjetit Shëndetësor të Evropës Juglindore. Në shtator 2022, përfaqësues të Agjencisë morën pjesë në Tryezën e Rrumbullakët të organizuar nga Rrjeti, nën titullin "Akreditimi vullnetar kundrejt akreditimit të detyrueshëm".

Në këtë aktivitet morën pjesë të gjitha vendet anëtare të Rrjetit Shëndetësor të Evropës Juglindore dhe u hodhën iniciativa për intensifikimin e bashkëpunimit me qëllim avancimin e procesit të akreditimit.

ДИРЕКТОР/ DREJTOR
Dr. Merhal Ismaili

Агенција за квалитет и акредитација на здравствени установи
Agjencia e Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore
Бул. Гоце Делчев бр.8, згр. МТВ/13 кат, Скопје
Bul.Goce Dellçev nr.8 ob.TVM/kati 13 - Shkup
+389 2 3120 545
www.akazum.gov.mk